

Spis treści

Wykaz skrótów... 11

Od autorów..... 13

Rozdział 1. Wprowadzenie do problematyki badawczej 15

1.1 Główne problemy społeczne w Polsce 15

1.1.1. Ubóstwo. Miary ubóstwa 15

1.1.2. Bezrobocie.. 22

1.1.3. Bezdomność.. 28

1.1.4. Niepełnosprawność 32

1.2 Pojęcie pomocy społecznej 36

1.3 Cele, zasady i wartości pomocy społecznej 39

1.3.1. Cele pomocy społecznej. 39

1.3.2. Zasady pomocy społecznej) 43

1.3.3. Wartości systemu pomocy społecznej 50

1.4. Podstawy prawne funkcjonowania systemu pomocy społecznej w Polsce. ..52

Rozdział 2. Polityka społeczna w kontekście aktów prawnych i innych dokumentów UE 57

2.1. Konwergencja polityk społecznych w ramach UE - uwagi ogólne..... 57

2.2. Europejska karta społeczna oraz Karta praw podstawowych 60

2.3. Zalecenia Rady 92/441/EWG i 92/442/EWG oraz zalecenie Komisji 2008/867/WE z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy 62

2.3.1. Zalecenie 92/441/EWG 62

2.3.2. Zalecenie 92/442/EWG 63

2.3.3. Zalecenie Komisji Wspólnot Europejskich 2008/867/WE z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy 64

2.4. Strategia lizbońska oraz europejskie agendy społeczne 65

2.4.1. Pierwsza agenda (2000-2005) 66

2.4.2. Druga agenda oraz odnowiona agenda społeczna 68

S 2.5. Strategia Europa 2020 70

2.5.1. Europejski program walki z ubóstwem 72

2.5.2. Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia 73

2.5.3. Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020... 74

2.6. Wybrane rezolucje Parlamentu Europejskiego 76

Rozdział 3. Zadania administracji publicznej w sferze pomocy społecznej 80

3.1. Pomoc społeczna jako zadanie samorządu terytorialnego 80

3.1.1. Kategorie zadań jednostek samorządu terytorialnego 81

3.1.2. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie pomocy społecznej 84 3.1.21. Gmina 84

3.1.2.2. Powiat . 92

3.1.2.3. Województwo samorządowe 100

3.1.3. Współdziałanie jednostek samorządu w zakresie realizacji zadań z dziedziny pomocy społecznej 103

3.2. Zadania administracji rządowej w zakresie pomocy

społecznej	105
3.2.1.Kompetencje ministra. Rządowe programy pomocy społecznej	106
3.2.2.Rada Pomocy Społecznej	112
3.2.3.Kompetencje wojewody	112

Rozdział 4. Organizacja systemu pomocy społecznej 116

4.1.Rodzaje jednostek organizacyjnych pomocy społecznej		116
4.2.Ośrodki pomocy społecznej		117
4.3.Powiatowe centra pomocy rodzinie		119
4.4.Regionalne ośrodki polityki społecznej		121
4.5.Ośrodki wsparcia		122
4.6.Ośrodki interwencji kryzysowej		125
4.7.Domy pomocy społecznej i rodzinne domy pomocy		126
4.7.1.Domy pomocy społecznej		126
4.7.2.Rodzinne domy pomocy		134
4.8.Placówki specjalistycznego poradnictwa		135
4.9.Nadzór i kontrola w systemie pomocy społecznej		136

Rozdział 5. Proceduralne aspekty świadczeń z pomocy społecznej

5.1.Zasady ogólne postępowania w sprawie świadczeń		142
5.2.Kryteria ustalania uprawnień do świadczeń		143
5.3.Strony postępowania		145
5.4.Odmowa świadczenia		147
5.5.Weryfikacja decyzji w sprawie świadczenia		148
5.6.Zwrot świadczeń		150
5.7.Wywiad środowiskowy		151

Rozdział 6. Świadczenia pieniężne 154

6.1.Ogólna charakterystyka świadczeń pieniężnych		154
6.2... Zasiłek stały		157
6.3.Zasiłek okresowy		159
6.4.Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy		161
6.5.Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie		165
6.6.Pomoc integracyjna dla cudzoziemców		166
6.7.Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki.....		168

Rozdział 7. Świadczenia niepieniężne 170

7.1.Ogólna charakterystyka świadczeń niepieniężnych		170
7.2...Praca socjalna		171
7.3.Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne		174
7.4 Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie		175
7.5.Sprawienie pogrzebu		176
7.6.Schronienie, posiłek i niezbędne ubranie		177
7.7.Indywidualny program wychodzenia z bezdomności		179
7.8.Poradnictwo specjalistyczne		180
7.9 Interwencja kryzysowa		181

7.10. Usługi opiekuńcze	182
7.11. Standardy usług w rodzinnych domach pomocy	185
7.12. Standardy usług w domach pomocy społecznej	 187
7.13. Pobyt w mieszkaniu chronionym	189

Rozdział 8. Opieka nad rodziną i dzieckiem jako element systemu pomocy społecznej 191

8.1. Rodzina jako centralna instytucja systemu pomocy społecznej.....	191
8.2. Ogólna charakterystyka systemu opieki nad rodziną i dzieckiem	194
8.3. Wybrane świadczenia pieniężne służące pomocy rodzinie i dziecku	198
8.3.1. Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	198
8.3.1.1. Świadczenia okresowe	200
8.3.1.2. Świadczenia jednorazowe bądź przyznawane raz w roku...	202
8.3.2. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych	203
8.3.2.1. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych przewidziane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	203
8.3.2.1.1. Pomoc na usamodzielnianie oraz pomoc na zagospodarowanie	205
8.3.2.1.2. Pomoc na kontynuowanie nauki	206
8.3.2.2. Świadczenia pieniężne dla osób usamodzielnianych regulowane w ustawie o pomocy społecznej	207
8.4. Świadczenia niepieniężne - praca z rodziną, piecza zastępcza, ośrodki adopcyjne	
8.4.1. Praca z rodziną	
8.4.1.1. Asystent rodziny	
8.4.1.2. Placówki wsparcia dziennego	
8.4.1.3. Rodziny wspierające	
8.4.2. Piecza zastępcza	
8.4.2.1. Piecza zastępcza w formie rodzinnej	
8.4.2.1.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej	
8.4.2.1.2. Funkcje organizatora oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	
8.4.2.2. Piecza zastępcza w formie instytucjonalnej	
8.4.2.2.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	
8.4.2.2.2. Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutycznej	
8.4.2.2.3.... Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	
8.4.2.2.4. Kontrola i nadzór nad funkcjonowaniem instytucji pieczy zastępczej	
8.4.3. Rola ośrodków adopcyjnych	...

Rozdział 9. Pracownicy socjalni

9.1. Zadania pracowników socjalnych
9.2. Uprawnienia pracownika socjalnego
9.3. Problematyka kwalifikacji pracowników socjalnych

- 9.3.1. Kształcenie w kolegium pracowników służb społecznych
- 9.3.2. Stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego ...
- 9.3.3. Kwalifikacje osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

Rozdział 10. Podmioty niepubliczne w sferze pomocy społecznej

- 10.1. Współpraca organów administracji publicznej z podmiotami niepublicznymi w sferze pomocy społecznej - uwagi ogólne
- 10.2. Problematyka prywatyzacji zadań publicznych w sferze pomocy społecznej.
- 10.3. Podmioty niepubliczne uprawnione do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej
- 10.4. Zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej
- 10.5. Zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku